

Ανάπλαση - Εξωραϊσμός “Κήπου Κανάρη” και περιβάλλοντα χώρου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ**

**ΕΡΓΟ:**

**Ανάπλαση - Εξωραϊσμός “Κήπου Κανάρη” και περιβάλλοντα χώρου.**

**ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ- ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**

**ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ**

**ΣΤΑΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**



ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ, ΜΕΤΣΟΒΟΥ 29 - Τ.Κ. 10683

ΤΗΛ.: 210 8822447 - FAX: 210 8822601

e-mail: [anaplas@tee.gr](mailto:anaplas@tee.gr)



## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<b>A.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ</b> .....	<b>4</b>
A.1.1 Αντικείμενο μελέτης. ....	4
A.1.2 Σκοπιμότητα έργου .....	4
<b>A.2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ</b> .....	<b>4</b>
A.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. ....	4
I. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ. ....	4
II. ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΩΝ ΗΡΩΙΚΩΝ ΨΑΡΩΝ. ....	6
III. ΚΩΝΣΤ/ΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗ .....	7
IV. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ-ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ .....	8
A.2.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	9
<b>A.3. ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ.</b> .....	<b>10</b>
A.3.1. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ.....	10
A.3.2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ.....	11
A.3.3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ. ....	11
<b>A.4.ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ.</b> .....	<b>16</b>
A.4.1. Καθαιρέσεις - Αποξηλώσεις.....	16
A.4.2. Λιθοδομές. ....	16
A.4.3. Αρμολογήματα. ....	16
A.4.4. Προεργασίες (εκσκαφές – επιχώσεις). ....	17
A.4.5. Σκυροδέματα.....	17
A.4.6. ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΙΣ. ....	17
A.4.7. ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ.....	18
A.4.8. ΞΥΛΙΝΕΣ – ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ. ....	19
A.4.8.1. Κερκίδες του μικρού υπαίθριου θεάτρου. ....	19
A.4.8.2. Ξύλινη Πέργκολα – Στέγαστρο .....	19
A.4.8.3. Υπαίθρια καθιστικά. ....	20
A.4.8.4. Νέα περίφραξη περιβόλου. ....	21
A.4.10. ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ.....	21
A.4.10.1. Οργανωμένη φύτευση – παρτέρια.....	21
A.4.10.2. Σημειακή φύτευση νέων δέντρων.....	21
A.4.10.3. Φύτευση νέων δέντρων σε δεντροδόχο.....	22
<b>A.5. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ</b> .....	<b>23</b>

## A.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### A.1.1 Αντικείμενο μελέτης.

Αντικείμενο του παρόντος τεύχους, είναι η τεκμηρίωση και περιγραφή της αρχιτεκτονικής μελέτης εφαρμογής, στα πλαίσια του Έργου:

#### **Ανάπλαση - Εξωραϊσμός “Κήπου Κανάρη” και περιβάλλοντα χώρου.**

Η παρούσα μελέτη αφορά στην ανάπλαση του υπαίθριου χώρου του οικοπέδου που βρισκόταν η οικία του Κ Κανάρη στα Ψαρά, ονομαζόμενος “Κήπος Κανάρη”, καθώς και της γειτνιάζουσας προς αυτόν περιοχής και εκπονείται μετά την υπογραφή, της με αρ. Πρωτ 848/11-04-2025, σύμβασης μελέτης με τίτλο: Επικαιροποίηση και συμπλήρωση μελέτης διαμόρφωσης οικοπέδου κήπου Κανάρη, μελέτη προσβασιμότητας και ωρίμανση έργου για δημοπράτηση

### A.1.2 Σκοπιμότητα έργου

Με δεδομένη την ιστορική και πολιτιστική αξία του συγκεκριμένου χώρου και το πλήθος των επισκεπτών που αυτό μπορεί να προσελκύσει, η ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου θεωρείται επιβεβλημένη και εκτιμάται ότι θα λειτουργήσει προς όφελος της τοπικής κοινωνίας συμβάλλοντας στην ανάπτυξη, στην προβολή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών, και γενικότερα στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής.

Σκοπός του έργου είναι με αφορμή την νέα ανάπλαση του υπαίθριου χώρου της οικίας του Κ. Κανάρη να δημιουργηθεί μία υπερτοπική εστία ιστορικού, πολιτιστικού και εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος και ένα τοπόσημο διαχρονικό για την Ηρωική Νήσο Ψαρών.

## A.2.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

### A.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

#### **I. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ.**

(ΠΗΓΗ:

<https://www.dimospsaron.gr/culture/istoriki-anadromi/>)

(Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΡΟΪΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ ΒΕΛΓΙΟΥ, ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΑΡΧΟΝΤΟΥ.)

Κατά τη Γεωμετρική περίοδο (περίπου 1100 – 700 π.Χ.) ή ιστορική πορεία τών Ψαρών μās είναι σχεδόν άγνωστη. Πολύ πιθανόν στον μυκηναϊκό οικισμό του Άρχοντικιοῦ συνέβη ὅτι & στά μεγάλα ἢ μικρά μυκηναϊκά κέντρα, τὰ ὁποῖα ἀπό

τό τέλος του 13ου αι. για άγνωστους ακόμη λόγους είτε καταστρέφονται είτε παρακμάζουν & στο τέλος εγκαταλείπονται. Στην προκειμένη περίπτωση η οργανωμένη οικιστική περιοχή του Αρχοντικού άγνωστο πότε & για ποιούς λόγους εγκαταλείπεται & δίνει την θέση της στην εύρισκόμενη στο νότιο άκρο του νησιού, μακρόστενη, απόκρημνη & φυσικά οχυρωμένη χερσόνησο του Παλιοκάστρου – την σημερινή Μαύρη Ράχη. Στα 1961 ο αρχαιολόγος Σ. Χαριτωνίδης συνέλεξε στον χώρο αυτό οστρακα & παρατήρησε ίχνη κατοικήσεως.

Κατά την εξεταζόμενη χρονική περίοδο γράφθηκαν τα Όμηρικά Έπη (8ος αι. π.Χ.).

Στην Όδυσσεια ο Όμηρος αναφέρεται στα Ψαρά, τα οποία ονομάζει Ψυρή. Ο βασιλιάς της Πύλου Νέστορας εξέριστορώντας στον Τηλέμαχο τα συμβάντα του τρωϊκού πολέμου & τις περιπέτειες της επανόδου των Ελλήνων από την Τροία λέγει: Μετά τη Λέσβο έπρεπε «...νά περάσουμε βόρεια της Χίου, πλέοντας δίπλα στο νησί Ψαρά, οι δέ άλλοι ήθελαν να περάσουν μεταξύ Χίου & Μίμαντος...» (Όδυσ. Γ', 170-171). Οι στίχοι αυτοί αποτελούν την αρχαιότερη γραπτή μαρτυρία για το νησί.

Στην κλασική περίοδο (500-323 π.Χ.) τα Ψαρά εξακολουθούν να βρίσκονται στην ιστορική αφάνεια. Το μόνο αρχαιολογικό στοιχείο, που φανερώνει ότι υπήρξαν ίχνη κατοικήσεως έντοπιζόμενα στην περιοχή του Παλιοκάστρου, είναι η κεραμική.

Το Παλιόκαστρο εξακολουθεί να βρίσκεται στο ιστορικό & αρχαιολογικό επίκεντρο της ελληνιστικής περιόδου (323π.Χ.-30μ.Χ. περίπου), αφού έντοπίστηκαν λείψανα οικιών, τα οποία χρονολογούνται σ' αυτή την εποχή. Από τους συγγραφείς της εξεταζόμενης περιόδου ο Στράβων (63 ή 64π.Χ.- 23μ.Χ) στα Γεωγραφικά του & συγκεκριμένα στο ΙΔ' Βιβλίο αναφέρεται στα Ψαρά: « ...είτα Μέλαινα άκρα, καθ' ήν τα Ψύρα νήσος από πεντήκοντα σταδίων της άκρας, ύψηλή, πόλιν όμώνυμον έχουσα κύκλος δέ της νήσου τετταράκοντα στάδιοι...». Για πρώτη φορά γραπτό κείμενο κάνει λόγο για πόλη, η οποία κατά τους αρχαιολόγους έντοπίζεται στο Παλιόκαστρο. Το έρώτημα που τίθεται είναι αν κτίστηκε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους ή ακόμη παλαιότερα στους κλασικούς. Το βέβαιο είναι ότι τα Ψαρά κατά την περίοδο αυτή κατοικούνταν. Οι αρχαιολόγοι Άρης Τσαραβόπουλος & Νίκος Ζαφειρίου αναφέρουν σχετικά με την «όμώνυμον πόλιν», ότι: «Διακρίνονται πολλά οικοδομήματα κυρίως σε υψόμετρο πάνω από 40μ. και φαίνεται ότι η πόλη έδινε, από τη θάλασσα την εντύπωση ψηλού οχυρωμένου οικισμού».

Κατά τους πρώτους βυζαντινούς χρόνους τα Ψαρά ανήκαν στις όνομαζόμενες «Σποράδες Νήσους», ενώ διοικητικά στο ΙΖ' Θέμα, το οποίο όνομάζονταν το «του Αίγαίου Πελάγους», & στην 29<sup>η</sup> έπαρχία την λεγόμενη «των Νήσων». Από πολλούς συγγραφείς που έζησαν στην περίοδο αυτή συμπεραίνουμε ότι άλλοτε ήταν κατοικημένα & άλλοτε έρημα.

Τα Ψαρά παρέμειναν έρημα για έναμιση περίπου αιώνα σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα γνωστές πηγές. Ο έπανοικισμός τους έλαβε χώρα μετά το β' μισό του 16<sup>ου</sup> αι. όταν πλέον είχε παγιωθεί η όθωμανική κυριαρχία στο Αίγαίο πέλαγος & είχε παταχθεί η πειρατεία. Η ιστορική έρευνα απέδειξε ότι πρωτοκατοίκησαν το νησί τουρκικές οικογένειες σταλμένες από την όθωμανική έξουσία για την ασφάλεια του τόπου & την περαιτέρω παγίωση της κυριαρχίας της λόγω της στρατηγικής σημασίας του στο κέντρο του Αίγαίου

Το χρονικό διάστημα από το 1562 έως το 1571, θεωρείται σαν τη χρονική περίοδο εγκαταστάσεως των Ελλήνων στα Ψαρά.

Έξαιτίας της αύξησεως του πληθυσμού αναγκάζονται δειλά δειλά, εξαιτίας της μη έκλειψεως ακόμη των πειρατών, κατά το πρώτο τέταρτο του 18<sup>ου</sup> αι. να οικοδομοούν τις κατοικίες τους & εκτός του κάστρου αλλά κοντά σ' αυτό στην πλαγιά του ύψωματος.

Οι κατοικίες ήταν μονοώροφες, χαμηλοτάβανες & κακοκτισμένες επάνω σε μία ήμερη πλαγιά. Οι κάτοικοι αντιμετώπιζαν με γενναιότητα τις πειρατικές επιδρομές των Μαλτέζων κυρίως πειρατών & άσχολούνταν με την γεωργία.

Η επανάσταση βρήκε τους Ψαριανούς προετοιμασμένους υλικά & ψυχικά.

Κατά το δεύτερο έτος & συγκεκριμένα τον Φεβρουάριο του 1822 ο τρινησιος ελληνικός στόλος αντιμετώπιζει τον τουρκικό του ναυάρχου Καρά Άλή στον Πατραϊκό κόλπο προξενώντας του αρκετές βλάβες. Στις 7 Ιουνίου ο Κωνσταντίνος Κανάρης πυρπολεί την τουρκική ναυαρχίδα στη Χίο προξενώντας τεράστια καταστροφή στους έχθρους & τον θάνατο του Καρά Άλή. Έπιστρέφοντας στα Ψαρά του επιφυλάσσεται ύποδοχη ήρωα, ενώ το λαμπρό του κατόρθωμα προκάλεσε τρόμο στην Πύλη, θαυμασμό στην Εύρώπη & αναπέρωση του ήθικου στους Έλληνες.

## Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ.

Στις 16 Ιουνίου 1824 ο τουρκικός στόλος φάνηκε στις ακτές του νησιού, αφού προηγουμένως παρέλαβε 28000 περίπου άνδρες από τα διάφορα λιμάνια, όπου προσωρμίσθηκε. Ο στόλος αριθμούσε 80 κανονιοφόρους, 6 φρεγάτες, 10 κορβέτες, 20 βρίκια & γολέτες & διάφορα άλλα είδη πλοίων συνολικά 200.

Οι έχθροι χωρίς πλέον αντίσταση, άρχισαν να αποβιβάζονται συνέχεια & να προελαύνουν προς το έσωτερικό. Άν & η Βούλη των Ψαρών τό πληροφορείται, έντούτοις έπίδεικνυει αξιοθαύμαστη ψυχραιμία & συνεχίζει να δίνει τίς αναγκαίες οδηγίες για τήν απόκρουση του έχθρου & τή μετακίνηση των στρατευμάτων. Λυσσαλέες μάχες δίνονται σε διάφορες τοποθεσίες, αλλά οι λίγοι Έλληνες άδυνατούν να άποκρούσουν τους πολυάριθμους Τούρκους & οι θέσεις ή μία μετά τήν άλλη καταλαμβάνονται από τους έχθρούς.

Τό Σάββατο 21 Ιουνίου μία μεγάλη τουρκική δύναμη μετά από πολύωρη σθεναρή αντίσταση κατόρθωσε να καταλάβει τόν περίβολο του Άγ. Νικολάου & να κυριεύσει τά δύο κανονιοστάσια. Κατόπιν οι έχθροι είσέβαλαν στον ί. Ναό, κατέσφαξαν τους γέροντες & τά γυναικόπαιδα, που είχαν κλεισθει μέσα & λεηλάτησαν τήν έκκλησία. Στο τέλος τήν πυρπόλησαν. Τήν ίδια τύχη είχε & ο άλλος μεγάλος ναός τής Μεταμορφώσεως του Χριστού. Άφοϋ σφαγιασθηκαν τά κλεισμένα σ' αυτόν γυναικόπαιδα & οι ήλικιωμένοι άπογυμνώθηκε από τά κειμήλιά του & πυρπολήθηκε. Η νύκτα που έρχόταν βρήκε τήν πόλη λεηλατημένη, ίσοπεδωμένη, καταστραμένη & μέ πυρπολημένες όλες τίς κατοικίες της. Τό μόνο σημείο που παρέμενε έλεύθερο άκόμη ήταν τό Παλιόκαστρο ή μετέπειτα Μαύρη Ραχη των Ψαρών.

Τά χαράματα τής Κυριακής 22 Ιουνίου ο Χοσρέφ Πασάς διατάζει τήν κυρίευση του φρουρίου μέ οποιοδήποτε κόστος. Οι πρώτες προσπάθειες καταλήψεως του άπέτυχαν λόγω τής γενναίας αντίστασης των ψαριανών υπερασπιστών. Ο Πασάς διατάζει τότε να αποβιβασθούν από τά πληρώματα του στόλου έπίλεκτοι άνδρες προκειμένου να προστεθούν στην στρατιωτική δύναμη κυριεύσεως του κανονιοστασίου. Νέες έφοδοι άκολουθούν χωρίς όμως άποτέλεσμα. Στο τέλος όμως κατά τό άπόγευμα οι λίγοι έναπομείναντες Ψαριανοί υπερασπιστές βλέποντας ότι είναι άδύνατον να συνεχίσουν τόν άγώνα & τους Τούρκους σε μία νέα έφοδο να εισέρχονται στο κάστρο όρμησαν μέ τά σπαθιά τους έναντιόν τους. Ο ψαριανός Αντώνιος Βρατσάνος έχοντας πάρει τήν εύχη του τυφλου γέροντα πατέρα του & Δημογέροντα Δημητρίου Βρατσάνου βρίσκεται μαζί μέ τά γυναικόπαιδα, τους τραυματισμένους, τους γέροντες & όσους από τους υπερασπιστές σώθηκαν στην μεγάλη πυριτιδαποθήκη του κάστρου μέ άναμμένο δαυλό περιμένοντας τους έχθρούς. Όταν αυτοί πάμπολλοι μπήκαν μέσα έβαλε φωτιά στην μπαρούτη & ή έκπυρσοκρότηση έξαϋλωσε τούρκους & έλληνες μαζί. Ταυτόχρονα & στην μικρή πυριτιδαποθήκη του κάστρου έβαλε φωτιά ο άρχιεπιφύλακας του κανονιοστασίου Σιδερής. «Ήρωες τής ντάπιας πείσατε κι αυτούς, άκόμα τους έχθρούς σας & τόν κόσμο πώς οι άπόγονοι του Λεωνίδα έσπασαν μία για πάντα τίς άλυσίδες τους τής σκλαβιάς. Η άνατίναξη των Ψαρών θ'άντηχέ μέσα στην αίωνιότητα». Ed. Blaquière.

Στις 21 Οκτωβρίου του 1912 τά Ψαρά άπελευθερώθηκαν – μαζί με όλα τά νησιά του ΒΑ Αιγαίου κατά τόν Α' Βαλκανικό πόλεμο - από τόν τουρκικό ζυγο & άποτέλεσαν τμήμα του έλληνικού κράτους. Άπελευθερώθηκαν από τό άντιτορπιλικό Ίέραξ του όποιου κυβερνήτης ήταν ο ψαριανός Αντώνιος Βρατσάνος. Τό άνάιμακτο για τους ψαριανούς μεγάλο γεγονός τόυς έδωσε άνείπωτη χαρά & έδικαίωσε τόν άγώνα & τίς θυσίες των γενναίων προγόνων τους. Τό 1984 ή Βουλή των Έλλήνων άνακήρυξε, τιμής ένεκεν, τήν κοινότητα των Ψαρών σε Δήμο.

## **II. ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΩΝ ΗΡΩΙΚΩΝ ΨΑΡΩΝ.**

Τα Ψαρά είναι νησί του βορειοανατολικού Αιγαίου, βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από το νησί της Χίου και διοικητικά ανήκει στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Η έκτασή του ανέρχεται στα 42 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το μήκος των ακτών του υπολογίζεται στα 45 χιλιόμετρα. Ο πληθυσμός του νησιού, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, είναι 458 κάτοικοι.

Τα Ψαρά αποτελούν ένα σύμπλεγμα νησιού και βραχονησίδων που βρίσκεται δυτικά της Χίου.

Στο μεγαλύτερο νησί (που ονομάζεται επίσης Ψαρά) βρίσκεται ο ομώνυμος οικισμός. Μαζί με τα μικρότερα νησιά Αντίπαρα, Κάτω νησί, Δασκαλιό, Αϊ Νικολάκη, Πρασονήσι, Χελώνα, Μεσιακό και πολλές άλλες βραχονησίδες καθώς και τις βραχονησίδες Καλόγεροι το εμβαδόν ανέρχεται στα 45 τ.χιλιόμετρα.

Το μικρό λιμανάκι των Ψαρών βρίσκεται στα νότια του νησιού και είναι προστατευμένο από τους δυνατούς ανέμους της περιοχής.

Ο φυσικός όρμος αλλά και οι εγκαταστάσεις του, το καθιστούν ιδανικό για ένα ασφαλές καταφύγιο για σκάφη και ψαροκάϊκα.

Πρωτεύουσα του νησιού είναι ο μοναδικός ομώνυμος οικισμός που βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού. Είναι χτισμένος αμφιθεατρικά γύρω από το γραφικό λιμάνι, και έχει δημιουργηθεί πάνω στην παλιά πόλη.

Αρχιτεκτονικά έχει ακολουθήσει την παραδοσιακή αιγαιοπελαγίτικη παράδοση με σπιτάκια κατάλευκα με κόκκινες κεραμοσκεπές και λουλούδια. Όλα αυτά δημιουργούν μια εικόνα γραφική, καθαρά νησιώτικη και συγχρόνως μαρτυρούν τη συνοχή όλου του νησιού.

Στο κέντρο της Χώρας βρίσκεται η πλατεία με το «Ηρώων», το γνωστό μνημείο όπου έχουν χαραχτεί τα ονόματα των θυμάτων του Ολοκαυτώματος.

Στο νησί κυκλοφορούν ελάχιστα αυτοκίνητα καθώς τα πάντα είναι προσβάσιμα με τα πόδια.

Γύρω από το γραφικό λιμάνι των Ψαρών, που εκτείνεται ο οικισμός, λειτουργούν καταλύματα για διαμονή που προσφέρουν άνετη διαμονή. Οργανωμένες εμπειρίες δεν υπάρχουν ακόμα στο νησί, παρά μόνο οι κάτοικοι που από μόνοι τους θα οδηγήσουν ή θα πληροφορήσουν για τα μονοπάτια ή τις διαδρομές.

Παρόλα αυτά, υπάρχει έντονη πολιτιστική δραστηριότητα, με γιορτές εθιμοτυπικού χαρακτήρα, εορτασμός Εθνικών επετείων, συναθροίσεις πολιτιστικού ή ψυχαγωγικού περιεχομένου.

Ο Δήμος οργανώνεται με γοργό ρυθμό, μέσω πολλαπλών δράσεων, θέλοντας να διατηρήσει, να αναπτύξει και να επικοινωνήσει την πλούσια πολιτιστική και ιστορική του ταυτότητα.

### **III. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ**

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης (Ψαρά 1793 ή 1795 – Αθήνα 2 Σεπτεμβρίου 1877) ήταν σημαντική μορφή του ναυτικού αγώνα κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και μετέπειτα ναύαρχος και πολιτικός, ο οποίος διετέλεσε πέντε φορές πρωθυπουργός της Ελλάδας σε ένα διάστημα 33,5 ετών (1844, 1848-49, 1864, 1864-65 και 1877) και για 2 χρόνια και 3 μήνες συνολικά.

Δύο γεγονότα καταδεικνύουν τη συμβολή του Κανάρη ως πολιτικού άνδρα στη Νεώτερη Ελληνική Ιστορία: γίνεται ο πρώτος που συμπληρώνει 4 πρωθυπουργίες (1864) από την πλήρη εφαρμογή Συντάγματος στη χώρα το 1844 (όπως και ο Αλ. Μαυροκορδάτος 10 χρόνια νωρίτερα, με τις δύο όμως πρώτες κατά την Απόλυτη Μοναρχία του Όθωνα) και βασικά ο μόνος πρωθυπουργός που επί των ημερών του η Βουλή ψηφίζει ή αναθεωρεί το Σύνταγμα της Ελλάδας δυο φορές, το 1844 και το 1864 (τα δυο δικτατορικά Συντάγματα επί Γ. Παπαδόπουλου αφενός δεν ψηφίστηκαν από Βουλή -παρά επικυρώθηκαν με τα νόθα δημοψηφίσματα των 1968 και 1973-, αφετέρου το τελευταίο έπαψε αυτοδίκαια να ισχύει με την πτώση της Χούντας των Συνταγματαρχών).

Τον Ιούνιο του 1822, αφού ο ελληνικός στόλος δεν κατάφερε να σώσει τη Χίο από την τουρκική σφαγή, ο Κανάρης ανέλαβε να βάλει μπουρλότο στη ναυαρχίδα του Καρά Αλή, του επικεφαλής του στρατού που έσφαξε τους κατοίκους και έκαψε το νησί. Την επιχείρηση θα εκτελούσαν τα πυρπολικά του Κανάρη και του Ανδρέα Πιπίνου. Στο εγχείρημα βοήθησαν δύο παράγοντες: αφενός ότι η νύχτα ήταν πολύ σκοτεινή καθώς δεν είχε φεγγάρι και αφετέρου ότι στο κατάφωτο κατάστρωμα της ναυαρχίδας οι περίπου 2.000 Τούρκοι γιόρταζαν το Μπαϊράμι κι έτσι τα μέτρα φρούρησης ήταν ελλιπή. Η φωτιά απ' το μπουρλότο μεταδόθηκε ταχύτατα στο καράβι. Πριν προλάβουν να απομακρυνθούν απ' αυτό οι πρώτες σωστικές λέμβοι, η φωτιά έφτασε στην πυριτιδαποθήκη, η οποία ανατινάχθηκε. Ως αποτέλεσμα τα θύματα ήταν πάρα πολλά. Μεταξύ αυτών ο ναύαρχος Καρά Αλής, αξιωματικοί του και πολλοί ναύτες. Το πυρπολικό του Πιπίνου προσέγγισε την υποναυαρχίδα αλλά δεν κατάφερε να την καταστρέψει. Της προκάλεσε όμως αρκετές ζημιές.

Η ανατίναξη της τουρκικής ναυαρχίδας υπήρξε ένα από τα χαρακτηριστικότερα γεγονότα του κατά θάλασσαν αγώνα, έκανε δε πολύ μεγάλη εντύπωση στην Ευρώπη. Χρησιμοποιώντας σημερινή ορολογία, θα λέγαμε ότι βοήθησε

επικοινωνιακά πολύ την Επανάσταση. Τόσο μεταξύ των επαναστατημένων Ελλήνων όσο και μεταξύ των Ευρωπαίων, ο Κανάρης πλέον ήταν ήρωας.

Η δράση του βεβαίως συνεχίστηκε καθώς συνέχισε με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα τον αγώνα. Ο Κακλαμάν Πασάς Μεχμέτ τοποθετήθηκε νέος ναύαρχος στη θέση του Καρά Αλή. Τον Οκτώβριο του 1822 βγήκε με το στόλο του στο Αιγαίο για να ανεφοδιάσει τα τουρκικά φρούρια στην Πελοπόννησο και να καταστείλει την Επανάσταση στα νησιά. Αγκυροβόλησε στην Τένεδο. Αλλά στις 29 Οκτωβρίου 1822, ο Κανάρης, συνοδευόμενος από το Δημήτριο Βρατσάνο, πέρασε ανάμεσα από τον τουρκικό στόλο και μην μπορώντας να προσεγγίσει το πλοίο του ναυάρχου, την καπουδάνα, κόλλησε το πυρπολικό του στην αντιναυαρχίδα "Ριάλα-Γεμισί" και την τίναξε στον αέρα. Έχασαν τη ζωή τους 800 μέλη του πληρώματος, Τούρκοι αλλά και Χριστιανοί ναύτες που υπηρετούσαν στον οθωμανικό στόλο. Ο Κακλαμάν Πασάς Μεχμέτ σήκωσε άγκυρα και κατέφυγε με τη βοήθεια ούριου ανέμου στο Τσανάκ-Καλεσί, στα Δαρδανέλλια.

Όταν ήρθε στην Ελλάδα ο Όθωνας, τον διόρισε καταρχήν πλοίαρχο γ' τάξεως κι έπειτα ναύαρχο. Μετά τη μεταπολίτευση του 1843, ο Κανάρης έγινε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Ανδρέα Μεταξά και κατόπιν στην κυβέρνηση Ιωάννη Κωλέττη. Το 1854 έγινε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου. Επειδή οι ιδέες του γίνονταν όλο και περισσότερο αντιμοναρχικές, το 1861 αρνήθηκε τη σύνταξη που του χορήγησε η Κυβέρνηση.

Το καλοκαίρι του 1862 ο Όθωνας του ανέθεσε τον σχηματισμό κυβέρνησης. Ο Κανάρης πρότεινε έναν κατάλογο με υπουργούς, που όλοι τους είχαν σχεδόν επαναστατικές απόψεις, λέγοντας στον Όθωνα ότι μόνο με τέτοια κυβέρνηση και η μοναρχία θα ήταν δυνατό να σωθεί και η τάξη στη χώρα να διατηρηθεί. Ο Όθωνας όμως δεν δέχθηκε και έδωσε την εντολή στον Ιωάννη Κολοκοτρώνη. Ο Κανάρης πέρασε ανοιχτά στην αντιπολίτευση.

Διετέλεσε υπουργός Ναυτικών στην κυβέρνηση Ρούφου. Κατόπιν το 1864 σχημάτισε ο ίδιος κυβέρνηση, μετά από ένα μήνα παραιτήθηκε και σχημάτισε και πάλι κυβέρνηση, η οποία παρέμεινε επί ένα χρόνο στην εξουσία. Κατόπιν παραιτήθηκε οριστικά, θέλοντας να αποσυρθεί από τον δημόσιο βίο καθώς είχε υπερβεί τα 75 χρόνια. Στο σπίτι όπου έμενε, στην Κυψέλη, συνέρρεαν πολίτες από παντού για να δουν τον «Ναύαρχο», όπως τον αποκαλούσαν. Το 1877 ετέθη επικεφαλής οικουμενικής κυβέρνησης για να αντιμετωπιστούν οι δύσκολες για την χώρα περιστάσεις που δημιούργησε ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος.

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1877 πέθανε, όντας εν ενεργεία πρωθυπουργός. Η τελευταία του κατοικία βρίσκεται δίπλα στην είσοδο του Α' Νεκροταφείου.

#### **IV. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ**

Η βιοποικιλότητα των Ψαρών χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα σημαντική και πλούσια όσον αφορά στη χλωρίδα και την πανίδα. Στη χλωρίδα του νησιού. συναντάμε τυπικά μεσογειακά οικοσυστήματα.

Με βάση τη βροχομετρική διαβάθμιση έχουν αναπτυχθεί κυρίως δυο βασικές μορφές, με διαφορετικούς μηχανισμούς προσαρμογής, κυρίως στην καλοκαιρινή ξηρασία

Η φυσιογνωμία του τοπίου είναι ορεινή και βραχώδης, με υψηλότερη κορυφή τον Προφήτη Ηλία που έχει ύψος 531 μ. Ωστόσο, σε τοποθεσίες κοντά στη θάλασσα σχηματίζονται στενές λωρίδες καλλιεργήσιμης γης που τις διασχίζουν μικροί χείμαρροι.

Στο νησί ευδοκούν λιγιστά οπωροφόρα δέντρα, όπως αχλαδιές, συκιές, βερικοκιές, και αμυγδαλιές, ενώ παλιότερα στο νησί υπήρχαν και αρκετά αμπέλια. Τη χλωρίδα του υπόλοιπου νησιού την καθορίζουν φρυγανικά οικοσυστήματα με κυρίαρχο είδος την αστοιβή, αλλά και ποώδη χειλανθή φυτά, ιδίως θυμάρι. Επίσης, ευδοκούν σε παραθαλάσσιες τοποθεσίες ομάδες φυλλοβόλου λυγαριάς.

Σε ρεματιές, όπως αυτή κοντά στο εξωκλήσι του **Αγ. Ισιδώρου**, ένα από τα συνολικά **64** (!) του νησιού, βλέπουμε καταπράσινη και κατάφυτη περιοχή, που δεν μοιάζει καθόλου με τα γυμνά γενικά τοπία του ανάγλυφου του νησιού. Εδώ απαντούμε, σκιερό και δροσερό οικοσύστημα, με ελιές και συκιές, αμυγδαλιές, μουριές και καλαμιές, λυγαριές.

Το ακατοίκητο νησάκι απέναντι από το λιμάνι των Ψαρών φημίζεται για το ιδιαίτερο φυσικό κάλλος του (περιοχή Natura 2000), προσφέροντας καταφύγιο σε σπάνια θαλασσοπούλια και αναπαραγόμενα και διαβατικά αρπακτικά.

Προσφέρουν επίσης το πλούσιο, ανθηρό θυμάρι του άγονου Αιγαίου, θησαυρούς από μυριάδες αγριολούλουδα και κάτασπρα κρινάκια της θάλασσας.

- ΣΠΑΝΙΟ ΕΙΔΟΣ ΦΥΤΟΥ: *To Silene italica-var cythnia..*

Βασική επιδίωξη του Δήμου είναι η διατήρηση του φυσικού κάλλους του νησιού, η προστασία της χλωρίδας και της πανίδας, τόσο στη στεριά όσο και την θάλασσα.

### **A.2.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.**

Το οικόπεδο που γίνεται η εν λόγω μελέτη βρίσκεται στην αρχή του ανηφορικού δρόμου που περνά από το Δημοτικό Σχολείο του οικισμού και καταλήγει στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Στο περιφραγμένο τμήμα της έκτασης, γνωστό ως “Κήπος Κανάρη”, βρισκόταν το σπίτι όπου γεννήθηκε ο αγωνιστής Κωνσταντίνος Κανάρης. Το σπίτι καταστράφηκε ολοσχερώς από τους Τούρκους, το 1824.

Ο χώρος εντός του περιβάλλου έχει μία υποτυπώδη διαμόρφωση. Αμέσως μετά την επιβλητική μεταλλική είσοδο και αριστερά, υπάρχει μία πλακόστρωτη επιφάνεια- διάδρομος, στην οποία έχει τοποθετηθεί η προτομή του Ηρώα με δύο κανόνια της εποχής εκείνης πάνω σε μαρμάρινες πλάκες.

Μικρές μαρμάρινες ζαρντινιέρες κοσμούν τον πλακοστρωμένο διάδρομο προς το ηρώο.

Ο χώρος είναι δεντρόφυτος, ειδικά στην βόρεια πλευρά του.

Κάτω από τα δέντρα υπάρχουν λιγοστά ξύλινα παγκάκια, αστικού εξοπλισμού.

Δύο παλαιές σιδηρές μεγάλες άγκυρες βρίσκονται στον χώρο ο οποίος κατά τα άλλα είναι αδιαμόρφωτος.

Δαπεδόστρωση δεν υπάρχει, εκτός από αυτή που αναφέραμε ανωτέρω στην περιοχή του ηρώου.

Στην επίσκεψη στον χώρο, το καλοκαίρι του 2023, το χώμα ήταν καθαρισμένο, ενώ τα δέντρα ήταν σε καλή κατάσταση, ασβεστωμένα στο κάτω μέρος του κορμού και έχοντας, κυκλική σήμανση της περιμέτρου φύτευσής τους, με άσπρα βότσαλα.

Στο δεύτερο μισό του χώρου στο νότιο και ανατολικό τμήμα, δεν υπάρχουν δέντρα.

Μία αυλόθυρα πρόχειρης κατασκευής, κατεστραμμένη υπάρχει στο νοτιοδυτικό σημείο του περιβάλλου. Μπροστά από αυτό το ξεχασμένο άνοιγμα έχουν φυτρώσει πυκνές συστάδες από καλαμιές.

Από την πλευρά αυτή του περιβάλλου, βλέπεις εμπρός την “Μαύρη Ράχη”.

Παρατηρούμε τοπικές φθορές, ύπαρξη τοπικής παρασιτικής βλάστησης (ειδικά στη νότια αλλά και δυτική όψη) του πέτρινου περιβάλλου.

Εκτεταμένες καταστροφές του αρμολογήματος και απόπλυση, διάβρωση των συνδετικών κονιαμάτων και αποσάθρωση των επιφανειών της αργολιθοδομής στο δυτικό τμήμα.

Χαλάρωση της δομής της τοιχοποιίας στην βάση της (νότια όψη).

Το υπόλοιπο οικόπεδο, εκτός περιβάλλου, είναι τελείως αδιαμόρφωτο.

Υπάρχει ένας νοητός διάδρομος, που είναι η περιοχή μεταξύ του δυτικού περιβάλλου και της όμορης του οικοπέδου παιδικής χαράς.

### A.3. ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ.

---

#### A.3.1. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ.

Ο στόχος της συγκεκριμένης οργάνωσης του χώρου, με την επιλεγόμενη χωροθέτηση και συνθετική εφαρμογή των λειτουργιών και στοιχείων που απαρτίζουν την νέα διαμόρφωση του χώρου, είναι σαφής.

Ο Κήπος Κανάρη να αποκτήσει τον χαρακτήρα ενός υπαίθριου πολυλειτουργικού, πολιτιστικού χώρου, που θα αποτελέσει ένα σημείο αναφοράς και σημαντικό “τοπόσημο” της νήσου.

Παράλληλα και με αφορμή τον “φόρο τιμής” στον μεγάλο ήρωα της Επανάστασης, να αποκτήσει η περιοχή ένα ευχάριστο, οργανωμένο, πολυλειτουργικό πάρκο αναψυχής και εκδηλώσεων.

Οι βασικότερες από τις αρχές των επεμβάσεων είναι:

#### **Συνθετικές αρχές σχεδιασμού.**

Η κατεύθυνση και οι προτάσεις της αρχιτεκτονικής μας μελέτης, αφορούν σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό που αποσκοπεί:

- στην ήπιας μορφής σύγχρονες επεμβάσεις.
- στη δημιουργία δημόσιου χώρου, τον οποίο θα χαρακτηρίζει η λειτουργικότητα, αλλά και η διαλεκτική και διάφανη σχέση μεταξύ νέων αρχιτεκτονικών στοιχείων και του χαρακτήρα του τόπου, μέσω λιτής σχεδιαστικής έκφρασης, ήπιας ένταξης σύγχρονων υλικών, δημιουργίας νέων κατασκευών αλλά και νέων τοποσήμων.

- -στη βελτίωση των συνθηκών θερμικής και οπτικής άνεσης του χώρου.

Η συμβολή ενός σωστά διαμορφωμένου υπαίθριου χώρου, με την εφαρμογή των κατάλληλων βιοκλιματικών εργαλείων, μπορεί πάντα να προσφέρει στην βελτίωση του “μικροκλίματος” της εγγύτερης περιοχής και κατ’ επέκταση του άμεσου ενεργειακού όφελους, χειμώνα-καλοκαίρι.

- Οι προτάσεις των φυτεύσεων να διέπονται από κανόνες όπως: η καταλληλότητα, η θέση, το μέγεθος, η τοπική διαθεσιμότητα και η ελαχιστοποίηση της απαίτησης για πότισμα.
- Η διασφάλιση ικανοποίησης κριτηρίων για «Τήρηση των κανόνων και εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία». Η πλήρης προσβασιμότητα σε όλους τους χώρους του περιβάλλοντα χώρου από ΑΜΕΑ, αποτελεί τον κύριο γνώμονα στα πλαίσια της αρχιτεκτονικής μελέτης.

Ο χώρος διαμορφώνεται έτσι ώστε να μην υπάρχουν αρχιτεκτονικοί φραγμοί στη διακίνηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες και το περιβάλλον να καταστεί φιλικό, προσεγγίσιμο και ασφαλές για όλους τους χρήστες.

Στο πλαίσιο αυτόνομης διακίνησης, ούτως ή άλλως, συντάσσεται η Μελέτη Προσβασιμότητας που συνοδεύει την αρχιτεκτονική μελέτη εφαρμογής.

- την διατήρηση της αυθεντικότητας του κάθε υφιστάμενου στοιχείου, που ενσωματώνεται στη νέα διαμόρφωση, μέσω της συντήρησης και αποκατάστασής του.
- την χρήση, όπου είναι δυνατόν, παραδοσιακών υλικών και τρόπων δομής, βελτιωμένων αν αυτό κριθεί απαραίτητο. Όπου τα παραδοσιακά υλικά και οι τρόποι δομής κρίνονται ακατάλληλες ή ανεπαρκείς, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν δοκιμασμένα νέα υλικά και σύγχρονες μέθοδοι.
- την ένταξη με διάκριση τυχόν νέων κατασκευών.
- την αναστρεψιμότητα των προτεινόμενων επεμβάσεων.

### **A.3.2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ.**

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, οι προτεινόμενες επεμβάσεις περιλαμβάνουν τις εξής ενέργειες:

- δημιουργία λειτουργικών ενοτήτων και χρήσεων μέσω ήπιων διαμορφώσεων, κατασκευών ελαφριάς δομής και μεγέθους που να υπηρετούν και να αναδεικνύουν τους στόχους της νέας ανάπλασης.
- δημιουργία οριοθετημένων πορειών, περιοχών κίνησης και στάσης, σημείων αναψυχής και θέασης, διαμορφωμένα με σαφήνεια και λειτουργικότητα.
- εφαρμογή δαπεδοστρώσεων με υλικά που προσιδιάζουν με το τοπικό ύφος και τα χρώματα του φυσικού περιβάλλοντος και κυρίως με χρήση ψυχρών υλικών με υψηλή ανακλαστικότητα.
- δημιουργία οργανωμένων περιοχών πρασίνου, στην λογική των συνθετικών αρχών σχεδιασμού που αναφέρουμε ανωτέρω.
- ανάδειξη με την εφαρμογή μελέτης φωτισμού, την συνολική εκθεσιακή, πολυλειτουργική εμπειρία, ο οποίος θα δραματοποιείται κατά τόπους, αναδεικνύοντας έτσι όχι μόνο τα εκθέματα αλλά και την συσχέτιση τους με τον περιβάλλοντα χώρο, τις φυλλωσιές των δέντρων, τα καθιστικά κτλ.
- αποκατάσταση και αναδιαμόρφωση του πετρόκτιστου περιβάλλοντος του Κήπου.
- τέλος, εφαρμογή μίας κεντρικής ιδέας, με “συνθετικές γραμμές” που να οργανώνουν, να διαχωρίζουν με σαφήνεια την ταυτότητά τους και ταυτόχρονα να ενώνουν σε ένα ενιαίο αρμονικό σύνολο, όλες αυτές τις λειτουργίες και χρήσεις.

### **A.3.3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ.**

#### **A.3.3.1. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ.**

##### **1. Γενική περιγραφή διαμόρφωσης.**

Η είσοδος στον χώρο, παραμένει η υφιστάμενη, στο ανατολικό άκρο του περιβόλου. ενώ στον νότιο περίβολο, η έξοδος που υπάρχει, αναδιαμορφώνεται και μετακινείται στο κέντρο περίπου του αναδιαμορφωμένου επίσης μαντρότοιχου.

Η σύνθεση του χώρου χαρακτηρίζεται από την δημιουργία ενός στοιχείου ελλειψοειδούς μορφής, με αναβαθμούς, χωροθετημένο κεντροβαρικό στο περιφραγμένο τμήμα του Κήπου.

Ενας σχηματισμός βάθρου στο κέντρο του, με μικρή επιφάνεια νερού, θα αποτελέσει το σημείο που θα τοποθετηθεί **η προτομή του Κ.Κανάρη** που βρίσκεται ήδη στον χώρο. Ο προσανατολισμός της θα είναι τέτοιος ώστε να “ατενίζει” προς τον Νότο την Μαύρη Ράχη. (βλ. σχ. ΕΦ.ΑΡΧ.110.0).

Με πυρήνα το στοιχείο αυτό, οργανώνονται και οριοθετούνται με επάλληλες τοξωτές χαράξεις, οι προτεινόμενες λειτουργίες του χώρου.

Η σχηματική αυτή προσέγγιση, δημιουργεί μία ροή που οδηγεί τον επισκέπτη σε μία περιμετρική κίνηση, ανακαλύπτοντας μία αφηγηματική διαδρομή – ψηφιακή, εינוνογραφική & φυσική, η οποία εξελίσσεται κατά μήκος της νέας χάραξης, σε συνδυασμό με χώρους στάσης, ανάπαυσης, που διαμορφώνονται στο εσωτερικό του περιβόλου.  
(βλ.σχ. ΕΦ.ΑΡΧ.101.0, 102.0,104.0).

Ο Κήπος μεταμορφώνεται σε θεματικό μικρό πάρκο που προβάλλει, αφηγείται, εξιστορεί, την ζωή, την προσωπικότητα, την δράση και την συμβολή του μεγάλου ήρωα Κ. Κανάρη στα χρόνια της επανάστασης. Πρόσωπα και ιστορίες τους, ηρωικές, καθημερινές, της εποχής, αποτελούν τη βάση για την συνολική αφήγηση.

Το αφήγημα ξετυλίγεται κατά μήκος της περιμετρικής ελλειπτικής διαδρομής με τη βοήθεια πρωτότυπων συνθετικά στοιχείων και εκφραστικών μέσων, τα οποία συναντά σταδιακά ο επισκέπτης με την είσοδο του στον Κήπο. Τα εκθεσιακά αφηγηματικά μέσα και στοιχεία που απαρτίζουν την εκθεσιακή λειτουργία περιγράφονται συνοπτικά παρακάτω.

α). Πλατφόρμα μόνιμου εκθεσιακού ιστορικού υλικού.

Κατά μήκος του δυτικού λίθινου μαντρότοιχου μια ξύλινη πλατφόρμα, υπερυψωμένη (κατά 0.60μ.), ορίζει μία περιοχή στην οποία προτείνεται να τοποθετηθούν, κεντρικά, τρία εν σειρά εκφραστικά μέσα ελαφριάς μεταλλικής κατασκευής. (βλέπε σχ. ΕΦ.ΑΡΧ.107.0)

Φέρουν στοιχεία οθονών ( video walls) όπου προβάλλουν σε χρονικό συγχρονισμό οπτικοακουστική παραγωγή της ιστορίας του Κανάρη και της Ελληνικής επανάστασης.(βλέπε υπόμνημα κατόψεων).

Το επίπεδο αυτό αποτελεί εκθεσιακό χώρο με διάφορα αντικείμενα σχετικά με την εποχή της Επανάστασης, από την νήσο των Ψαρών. Επεξηγηματικό κείμενο θα τοποθετείται δίπλα στο αντίστοιχο έκθεμα.

Για παράδειγμα, οι δύο άγκυρες που βρίσκονται σε ένα σημείο του Κήπου, θα τοποθετηθούν στο φαρδύτερο τμήμα της πλατφόρμας, στην νοτιοδυτική γωνία.

Εκεί θα μεταφερθούν και τα δύο κανονάκια που βρίσκονται δεξιά και αριστερά της προτομής του Κανάρη.

Μία σκέψη και επιθυμία της Δημοτικής Αρχής αποτελεί η δυνατότητα εμφάνισης στον Κήπο, του ολογράμματος του ήρωα! Αυτό το εγχείρημα ομολογουμένως θα δώσει έναν επιπλέον σύγχρονο μουσειογραφικό χαρακτήρα στην πολιτιστική θεματική ταυτότητα του χώρου.

Η μορφή του ήρωα που θα απεικονίζεται στο ολογράφημα θα κοιτά και αυτό προς την “Μαύρη Ράχη”.

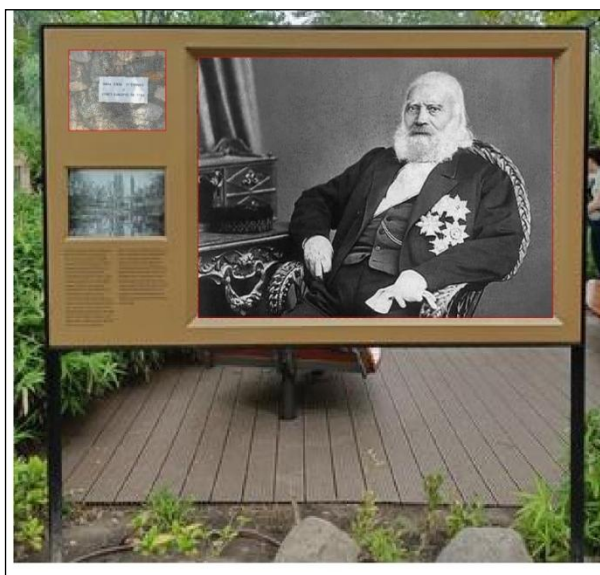
Στην παρούσα φάση, ορίζεται η θέση ολογραφήματος, ή η εμφάνιση ολογράμματος, σε φυσικό μέγεθος, η οποία σημειώνεται στο “κατάστρωμα” της πλατφόρμας, και έχει προβλεφθεί ηλεκτρολογική παροχή.

Θα μελετηθεί και θα συζητηθεί συν τω χρόνο με την διεξαγωγή των εργασιών, η ύπαρξη του ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού που πρέπει να τοποθετηθεί στα κατάλληλα σημεία, και με ασφάλεια, στον υπαίθριο χώρο, ώστε να γίνει εφικτή αυτή η εφαρμογή.

β. Έκθεμα-Εκφραστικό μέσο επιδαπέδιο.

Στην βορειοδυτική πλευρά, προς το άνω τμήμα του Κήπου, διαμορφώνεται επιφάνεια (διαστάσεων 5x9μ.), τονισμένη με διαφορετική δαπεδόστρωση (βλ.σχ. ΕΦ.ΑΡΧ.101.0).

Ετσι επισημαίνεται η θέση που βρισκόταν η οικία του Κανάρη. Το σημείο θα συνοδευτεί με πινακίδα σήμανσης και επεξηγηματικό ιστορικό υλικό.



Φωτ.3. Παράδειγμα stand, επεξηγηματικού χαρακτήρα.

#### γ. Εφήμερα κελύφη

Σε επιλεγμένα σημεία του χώρου και ειδικά στις περιοχές κίνησης, μπορούν να τοποθετούνται κατασκευές “stands”. (βλ. σχ. ΕΦ.ΑΡΧ.101.0).

Πρόκειται για ξύλινες ή μεταλλικές ελαφριές κατασκευές, αυτοφερόμενες, οι πλευρές των οποίων θα φέρουν φωτιζόμενες εικονογραφημένες συνθέσεις που προβάλλουν πρόσωπα και ιστορικό υλικό, με εικόνες κείμενα και γραφικά.

Και για αυτήν την λειτουργία, έχουν προβλεφθεί δίκτυα η/μ παροχών.(βλ. η/μ μελέτη φωτισμού).

Με αυτά τα στοιχεία που θα να είναι εφήμερα (θα τοποθετούνται και θα μαζεύονται), δίνεται η δυνατότητα φιλοξενίας περιοδικών εκθέσεων με ποικίλα θέματα από την Ιστορία και την ζωή της νήσου των Ψαρών, μία αφηγηματική πορεία από το παρελθόν στο σήμερα, ανάδειξη του πολιτιστικού γίνεσθαι του τόπου, ανάδειξη λαογραφικών στοιχείων, αλλά και εκθέσεων πολιτιστικών συλλόγων από την Ελλάδα, συμβάλλοντας έτσι στον μετασχηματισμό του Πάρκου σε landmark.

Έναν πόλο έλξης όχι μόνο των κατοίκων της νήσου αλλά και επισκεπτών από τον ευρύτερο χώρο.

#### δ). Στήλες μνήμης

Στο νοτιοανατολικό τμήμα του Κήπου, κατασκευάζεται ξύλινη πέργκολα-στέγαστρο, το οποίο θα παρέχει ηλιοπροστασία και γενικά προστασία από τις καιρικές συνθήκες.

Πέραν αυτού, τα υποστηλώματα κατά μήκος του ανατολικού μαντρότοιχου θα αποτελέσουν εκθεσιακά μέσα, που θα φέρουν μόνιμο εικονογραφικό ιστορικό υλικό.

Οι διαφορετικές χρονικές περίοδοι οι οποίες συνθέτουν το συνολικό αφήγημα και το κεντρικό θέμα του πάρκου, παρουσιάζονται εδώ.

Κάθε στήλη θα είναι αφιερωμένη σε μια διαφορετική χρονική Ιστορική περίοδο της ζωής και δράσης του Κ. Κανάρη, αλλά και του τόπου των Ψαρών.

Κατακόρυφες εικόνες και κείμενα με ειδική εκτύπωση, ενσωματώνονται σε κυβόσχημη κατασκευή (0.50x0.50μ. περίπου), επενδυμένη με ξύλο, στηριζόμενη με σκελετό στα υποστηλώματα.

Το εικονογραφικό υλικό τοποθετείται κατάλληλα στις 3 πλευρές, φέροντας plexiglass προστασίας και ενσωματωμένο φωτισμό προβολής των εκθεμάτων.

#### **A.3.3.2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ .**

##### **1. Γενική περιγραφή διαμόρφωσης.**

Η εν λόγω περιοχή αποτελεί το τμήμα του οικοπέδου που εκτείνεται στην νότια και δυτική πλευρά του περιβόλου του Κήπου Κανάρη.

Την διαχωρίζουμε σε δύο τμήματα:

**α.** Ένα τμήμα της αποτελεί την περιοχή μεταξύ του δυτικού περιβόλου του Κήπου και υφιστάμενης περιφραγμένης παιδικής χαράς.

Η περιοχή αυτή διαμορφώνεται ως ένας περιπατητικός πεζόδρομος που “αγκαλιάζει” τον χώρο του Κήπου Κανάρη στις δύο πλευρές του, προσφέροντας θέαση στον περιπατητή, στα δρώμενα εσωτερικά του πάρκου.

Ο προτεινόμενος σχεδιασμός του περιλαμβάνει τμήματα καθιστικών και περιοχές χαμηλού πρασίνου.

Ο πεζόδρομος ξεκινά από το άνω βορινό σημείο της όλης έκτασης, με πρόσβαση από τον βόρεια υφιστάμενο δημοτικό δρόμο, καταλήγοντας στην κάτω υπό διαμόρφωση έκταση.

Η υφιστάμενη υψομετρική διαφορά των δύο σημείων, αρχής και κατάληξης του πεζόδρομου, αντιμετωπίζεται όχι με σκαλιά, αλλά με ενιαία κλίση, μελετημένης <5%, ώστε να είναι απρόσκοπτη και άνετη η κίνηση για ΑΜΕΑ. (βλ. σχέδια κατόψεων).

**β.** Το υπόλοιπο τμήμα, εκτείνεται από το νότιο όριο του περιβόλου του Κήπου, έως τον υφιστάμενο δημοτικό δρόμο προς Νότο. Δυτικά οριοθετείται επίσης από δημοτικό δρόμο.

Η διαμόρφωση του εν λόγω περιβάλλοντος χώρου αντιμετωπίζεται ως “συνέχεια” του “εσωτερικού” χώρου του Κήπου Κανάρη. Οι προτεινόμενες επιλύσεις ακολουθούν την συνθετική αρχή για την δημιουργία ενός ευχάριστου και λειτουργικού υπαίθριου χώρου.

Οι περιοχές της στάσης, της κίνησης, της ψυχαγωγίας, του πράσινου, χωροθετούνται έτσι ώστε να αποτελούν ένα ενιαίο αρμονικό σύνολο, με ταυτόχρονη σαφήνεια στο “διάβασμά” του.

Ετσι, στο νότιο άκρο του Κήπου Κανάρη, απέναντι από την δεύτερη έξοδο - είσοδό του, δημιουργείται ένας χώρος-πλατείας σε συνδυασμό με τον σχηματισμό ενός μικρής κλίμακας υπαίθριου θεάτρου με κερκίδες.

Ενας σαφής άξονας (Βορά – Νότου), ξεκινά από το σημείο της προτομής του Κανάρη, μέσα από τον Κήπο, διαπερνά την πλατεία και συνεχίζει”, διασχίζοντας όλο τον χώρο, καταλήγοντας στον νότιο δημοτικό δρόμο.

Ο άξονας αυτός υλοποιείται ως ένας περιπατητικός “διάδρομος” (2.60μ. πλάτους καθαρό), ο οποίος διαφοροποιείται με ξεχωριστό υλικό πλακόστρωσης και την τοποθέτηση στοιχείων επιδαπέδιου φωτισμού κατά μήκος του.

Μετά το μικρό θέατρο, μετασχηματίζεται σε αλέα.

Δεξιά και αριστερά του, τοποθετούνται παγκάκια και ανάμεσά τους, ανά 3μ. αξονικά, δεντροδόχοι για φύτευση δέντρων κατάλληλων να προσφέρουν σκίασμό, χειμώνα – καλοκαίρι.

Η κλιμάκωση της υπό ανάπλασης περιοχής γίνεται στο νοτιοδυτικό μέρος της. με την διαμόρφωση τριών επάλληλων επιπέδων, που αποτελούν χώρο στάσης, με καθιστικά, ανάμεσα σε τμήματα πρασίνου και δέντρα.

#### A.3.3.3. ΔΑΠΕΔΟΣΤΡΩΣΕΙΣ – ΥΛΙΚΑ. .

Τα είδη των υλικών δαπεδόστρωσης αναφέρονται σε υπόμνημα και δηλώνονται με αντίστοιχη σχεδιαστική απόδοση ,ανά τμήμα, στο σχέδιο γενικής διάταξης διαμόρφωσης (βλ. σχ. ΕΦ.ΑΡΧ.101.0).

Παράλληλα αναλύονται σε σχέδια λεπτομερειών (βλ.Τεύχος. ΕΦ.ΑΡΧ.113.0).

Συνοπτικά παραθέτουμε τα υλικά που έχουμε επιλέξει για τις επιστρώσεις των επιφανειών του περιβάλλοντος χώρου.

#### **1. Σταθεροποιημένο κεραμικό δάπεδο.**

Με σταθεροποιημένο κεραμικό δάπεδο, επιστρώνεται σχεδόν όλη η επιφάνεια του Κήπου εντός περιβόλου, ο περιπατητικός πεζόδρομος, καθώς και ο άξονας περιπατητικής διαδρομής Βορρά – Νότου.

Το κεραμικό δάπεδο , συγκαταλέγεται στα ψυχρά υλικά, άρα κατάλληλο ως βιοκλιματικό “εργαλείο”.

Ταυτόχρονα, η υφή και η οπτική αίσθηση που δίνει το υλικό αυτό παραπέμπει σε “θαλασσινή άμμο”, εικόνα που ταιριάζει με την κεντρική ιδέα της διαμόρφωσης που θέλουμε να επιτύχουμε!

Η απόχρωση θα είναι ένα γκρι-μπέζης παλλέτας των χρωμάτων του υλικού.

#### **2. Βοτσαλόπλακες ψηλής ψηφίδας, 40\*40εκ.**

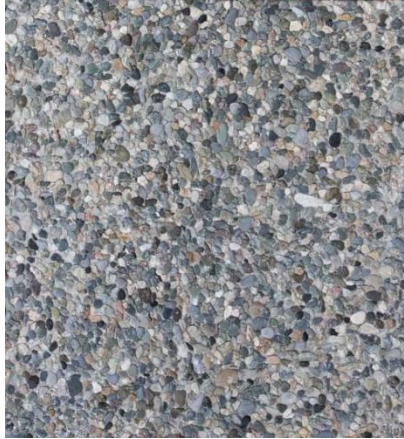
Στην διαμόρφωση χρησιμοποιούνται δύο είδη: βοτσαλόπλακα με ψηφίδα άσπρη και μαύρη, και βοτσαλόπλακα με ψηφίδα γκρι και μαύρη.

Με την ασπρόμαυρη επιστρώνεται όλη η επιφάνεια της διαμορφούμενης πλατείας, έξω από τον Κήπο του περιβόλου, εκτός από το τμήμα που καταλαμβάνει η σκηνή του υπαίθριου μικρού θεάτρου.

Με βοτσαλόπλακα γκρι-μαύρη, επιστρώνεται η μεσαία λωρίδα πλάτους 40εκ. του κύριου άξονα διαδρομής της σύνθεσης του χώρου. Στην λωρίδα αυτή τοποθετούνται και επιδαπέδια στοιχεία φωτισμού, τονίζοντας την κατεύθυνση “προς την θάλασσα” και την Μαύρη Ράχη.



Φωτ. Βοτσαλόπλακα ασπρόμαυρη.



Φωτ. Βοτσαλόπλακα γκρι-μαύρη.

### **3. Πλακόστρωση με πέτρα τοπικής προέλευσης.**

Με φυσική πέτρα δαπέδων εξωτερικού χώρου επιστρώνεται η νοτιοδυτική διαμόρφωση του χώρου.

Η μελέτη προδιαγράφει πέτρα τοπικής προέλευσης. Σε περίπτωση έλλειψης του τοπικού αυτού υλικού, η πλακόστρωση θα συμπληρωθεί με την αμέσως πλησιέστερη σε απόχρωση και υφή πέτρα της Ελληνικής γής.

### **4. Τεμάχια μαρμάρου, λευκά.**

Στην διαμόρφωση χρησιμοποιούνται δύο είδη μαρμάρου:

α. Τεμάχια χτενιστού μαρμάρου, με τα οποία επιστρώνονται τα σκαλοπάτια που υπάρχουν σε δύο σημεία του περιβάλλοντος χώρου και ως λωρίδες σε διάφορα πλάτη που δημιουργούν μοτίβα καννάβου και ταυτόχρονα σε σημεία, διαχωρίζουν τα είδη δαπέδων.

β. Τεμάχια λευκού μαρμάρου, με τα οποία επιστρώνεται το τελικό επίπεδο του κεντρικού στοιχείου κατασκευής βάθρου, μέσα στον περίβολο, στο σημείο, όπως προαναφέραμε, που θα τοποθετηθεί η προτομή του Κ. Κανάρη.

### **5. Ξύλινες επιφάνειες τύπου Deck.**

Με σανίδες φυσικού ξύλου, εμποτισμένου, σε σκούρα καφέ απόχρωση, επιστρώνεται η πλατφόρμα – έκθεσης, θυμίζοντας “κατάστρωμα”, και η μικρή σκηνή του υπαίθριου θεάτρου.

#### A.4.ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ.

---

Οι εργασίες της πλατείας διακρίνονται στις εξής ενότητες:

##### A.4.1. Καθαιρέσεις - Αποξηλώσεις.

1. Αποξηλώνονται και απομακρύνονται τα παγκάκια του Δήμου που υπάρχουν στον Κήπο.
2. Παράλληλα αποξηλώνονται η υφιστάμενη πλακόστρωση, ορθομαρμαρώσεις, τα στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα:πλάκες, όπως και υφιστάμενα κράσπεδα πρόχυτα ή μη, από την υφιστάμενη διαμόρφωση που φιλοξενεί την προτομή του Κ.Κανάρη.

Η προτομή, τα δύο κανόνια, τα αντικείμενα από το ηρώο του, η άγκυρα που υπάρχει στον χώρο, απομακρύνονται προσεκτικά και φυλάσσονται ώστε να επανατοποθετηθούν στην θέση που ορίζει η μελέτη, στην νέα διαμόρφωση.

3. Όπως αναφέραμε ανωτέρω, η αποκατάσταση και αναδιαμόρφωση του λιθόκτιστου τοίχου που περιβάλλει τον κύριο χώρο του Κήπου Κανάρη, είναι σημαντική ενότητα του έργου.

Στα πλαίσια της νέας διαμόρφωσης, αρχικά καθαιρείται το περιμετρικό σενάζ 25\*25\*60εκ.του περιβόλου.

Τοπικές αντιστηρίξεις θα χρειαστούν όπου είναι δυνατό να προκληθεί περαιτέρω διατάραξη της φέρουσας ικανότητας της κατασκευής.

Κατόπιν καθαιρούνται τμήματα των λιθοδομών του περιβόλου, σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης, (βλέπε σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.108.0). Η καθαίρεση γίνεται προσεκτικά και κυρίως χειρωνακτικά.

Αφού απομακρυνθούν οι λίθοι, συλλέγονται και γίνεται διαλογή τους για πιθανή χρήση τους στα τμήματα που προστίθενται.

##### A.4.2. Λιθοδομές.

Τα τμήματα των λιθοδομών του περιβόλου που παραμένουν και πριν την αναδιαμόρφωσή τους, θα ενισχυθούν και θα συντηρηθούν με διαφορετικούς τρόπους ανά τμήμα και ανά περίπτωση.

Τα νέα τμήματα λιθοδομής που θα προστεθούν, θα γίνουν με λίθους ανάλογης ποιότητας και μεγέθους με τους παλαιούς, με όμοιο τρόπο δομής.

##### A.4.3. Αρμολογήματα.

Στο μεγαλύτερο μέρος των επιφανειών του περιβόλου του Κήπου, τα αρμολογήματα είναι σε μέτρια έως κακή κατάσταση, εκτός του ανατολικού τοίχου.

Οπότε όλα τα σαθρά αρμολογήματα θα αποξηλωθούν χειρωνακτικά, με μεγάλη προσοχή με σφυροκάλεμο.

Θα ακολουθήσει βαθύς καθαρισμός των αρμών από τα σαθρά αρμολογήματα και τα κονιάματαδομής σε ικανό βάθος, δηλαδή άνοιγμα των αρμών και καθάρισμα, αφαίρεση χαλαρών μικρώνλίθων και κονιαμάτων και έκπλυση των αρμών σε όλο το βάθος με υδροβολή.

Μετά από τις επισκευές της τοιχοποιίας, στις περιοχές όπου τα παλαιά αρμολογήματα έχουναποξηλωθεί, θα κατασκευασθούν νέα με συμβατό κονίαμα, πχ. υδραυλικής ασβέστου ποξολάνι.

Η απόχρωση του κονιάματος προτείνεται σε χρώμαγκρι ανοικτό.

Σε κάθε περίπτωση η τελική εμφάνιση των αρμολογημάτων θα γίνει σε συνεννόηση με την επιβλέπουσα τω έργο αρχή.

Στη φάση εκτέλεσης του αρμολογήματος και κατά την διάρκεια της αποκάλυψης των λιθοσωμάτων της λιθοδομής, στην περίπτωση που υπάρχουν ορατά ρήγματα, σε συνεννόηση με την επίβλεψη, θα γίνουν τιμμεντενέσεις, σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές. Η τελική σύνθεση του τιμμεντενέματος θα προκύψει μετά από τοπικούς ελέγχους και δοκιμαστικές εφαρμογές.

#### **A.4.4. Προεργασίες (εκσκαφές – επιχώσεις).**

Ακολουθεί η γενική εκσκαφή, σε όλη την υπό νέα διαμόρφωση έκταση, για την δημιουργία υποβάσεων των νέων δαπεδοστρώσεων, σύμφωνα με τα σχέδια και τις λεπτομέρειες της μελέτης, και τοπικές εκσκαφές για τις θεμελιώσεις επί μέρους κατασκευών.

Αυτές θα γίνουν με την χρήση μηχανικών μέσων στις στάθμες που αναφέρονται στα σχετικά σχέδια.

Στα σημεία που προβλέπονται τοπικές εκσκαφές αυτές θα γίνουν με τα χέρια και σε περίπτωση που είναι δυνατή η χρήση μηχανικών μέσων θα γίνεται οπωσδήποτε τελειοποίηση του σκάμματος με το χέρι.

Μέρος των προϊόντων των εκσκαφών θα συγκεντρωθεί σε κατάλληλη θέση του εργοταξίου για να χρησιμοποιηθεί ως υλικό επίχωσης, όπου αυτό απαιτείται για την κατασκευή των νέων διαμορφώσεων.

Όσον αφορά τις επιχώσεις, όπου χρειάζεται, αυτές θα γίνουν με υγιή προϊόντα εκσκαφής σε στρώσεις μέχρι την στάθμη που προβλέπουν τα σχέδια για την διάστρωση του διαβαθμισμένου υλικού 3Α. Οι στρώσεις θα διαβρέχονται και θα δονούνται με δονητικό οδοστρωτήρα τύπου BOMAC και το ίδιο θα γίνει και για το διαβαθμισμένο υλικό. Σε κάθε περίπτωση συμπίκνωσης το συμπιεζόμενο υλικό θα είναι εγκιβωτισμένο με στοιχείο από Ω.Σ.

Η φορτοεκφόρτωση γίνεται με μηχανικά μέσα επί αυτοκινήτου, ή και με τα χέρια, προς μεταφορά πάσης φύσεως προϊόντων εκσκαφών, εκβραχισμών και κατεδαφίσεων, με την σταλία του αυτοκινήτου.

#### **A.4.5. Σκυροδέματα.**

Ακολουθούν τα σκυροδέματα κατηγορίας C16/20, αφορούν τυχόν υποβάσεις τελικών επιστρώσεων της μελέτης. Αντίστοιχα οι κατασκευές κατηγορίας C30/37, αφορούν τις θεμελιώσεις των επί μέρους κατασκευών. Στις εργασίες σκυροδεμάτων περιλαμβάνονται και όλα τα μέλη καθιστικών από Ο.Σ. C20/25.

Οι οπλισμοί για τις κατασκευές σκυροδεμάτων κατηγορίας C20/25 είναι χαλύβδινοι οπλισμοί και δομικά πλέγματα B500C.

#### **A.4.6. ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΙΣ.**

(Βλέπε σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.101.0 & Τεύχος ΕΦ.ΑΡΧ.113.0)

##### *A.4.6.1. Σταθεροποιημένο κεραμικό δάπεδο.*

Με σταθεροποιημένο κεραμικό δάπεδο, επιστρώνεται σχεδόν όλη η επιφάνεια του Κήπου, εντός περιβόλου. ο περιπατητικός πεζόδρομος, καθώς και ο άξονας περιπατητικής διαδρομής Βορρά – Νότου.

Χρησιμοποιείται κατασκευή σταθεροποιημένου κεραμικού δαπέδου τύπου ΠΡΟΛΑΤ, πάχους αρχικής στρώσης 10 εκ., και τελικής στρώσης 8 εκ.

Το κεραμικό δάπεδο τύπου ΠΡΟΛΑΤ, συγκαταλέγεται στα ψυχρά υλικά, άρα κατάλληλο ως βιοκλιματικό “εργαλείο”. Στο μίγμα υπάρχει θηραϊκή γη, ποζολάνη, χαλαζιακή άμμος, κεραμάλευρο και κεραμική ψηφίδα. Η ανάμιξη των υλικών αυτών, καθώς και η σωστή τους αναλογία στο μίγμα, πρέπει να είναι τέτοια ώστε το δάπεδο να μην λασπώνει, να έχει χωμάτινη όψη, και να είναι σταθερό στην χρήση του.

Η επιλογή του υποστρώματος, έγινε με γνώμονα την μηχαντοχή και σταθερότητα που μπορεί να δώσει το υλικό.

Ετσι η εξομάλυνση του εδάφους γίνεται με 1η στρώση σκύρα, σεπάχος συμπεκνωμένο 10 cm. και 2η στρώση: 3Α σεπάχος συμπεκνωμένο 10-12 cm. Κατόπιν τοποθετείται το τελικό δάπεδο ΠΡΟΛΑΤ.

##### *A.4.6.2. Βοτσαλόπλακες ψηλής ψηφίδας, 40\*40εκ. και πάχους 4εκ.*

Στην διαμόρφωση χρησιμοποιούνται δύο είδη: βοτσαλόπλακα με ψηφίδα άσπρη και μαύρη, Λευκάδος και βοτσαλόπλακα με ψηφίδα γκρι και μαύρη, Ρόδου.

Με την ασπρόμαυρη επιστρώνεται όλη η επιφάνεια της διαμορφούμενης πλατείας, έξω από τον Κήπο του περιβόλου, εκτός από το τμήμα που καταλαμβάνει η σκηνή του υπαίθριου μικρού θεάτρου.

Με βοτσαλόπλακα γκρι-μαύρη, επιστρώνεται η μεσαία λωρίδα πλάτους 40εκ. του κύριου άξονα διαδρομής της σύνθεσης του χώρου. Στην λωρίδα αυτή τοποθετούνται και επιδαπέδια στοιχεία φωτισμού, τονίζοντας την κατεύθυνση “προς την θάλασσα”.

Το υπόστρωμα στις επιστρώσεις με βοτσαλόπλακα, όπως και όλων των άλλων υλικών που διαμορφώνουν τις τελικές επιφάνειες της ανάπλασης, είναι το ίδιο με του κεραμικού δαπέδου που περιγράψαμε άνωθεν, εκτός ελάχιστων σημείων. (βλέπε Τεύχος ΕΦ.ΑΡΧ.113.0).

Η πλάκα στερεώνεται με αμμοσιμεντοκονία με άμμο θαλάσσης. πάχους 3-5εκ.

Τέλος, για τον διαχωρισμό των εδαφικών στρώσεων, προκειμένου να αποφευχθεί η ανάμιξη των υλικών, σε όλες τις δαπεδοστρώσεις, τοποθετείται γεωύφασμα διαχωρισμού πάχους 1,5mm.

Εξαιρείται η περίπτωση του κεραμικού δαπέδου.

#### **A.4.6.3. Πλακόστρωση με πέτρα τοπικής προέλευσης.**

Με φυσική πέτρα δαπέδων εξωτερικού χώρου επιστρώνεται η νοτιοδυτική διαμόρφωση του χώρου.

Η μελέτη προδιαγράφει πέτρα τοπικής προέλευσης. Σε περίπτωση έλλειψης του τοπικού αυτού υλικού, η πλακόστρωση θα συμπληρωθεί με την αμέσως πλησιέστερη σε απόχρωση και υφή πέτρα της Ελληνικής γής.

#### **A.4.6.4. Τεμάχια μαρμάρου, λευκά.**

Στην διαμόρφωση χρησιμοποιούνται δύο είδη μαρμάρου:

α. χτενιστά τεμάχια, με τα οποία επιστρώνονται τα σκαλοπάτια που υπάρχουν σε δύο σημεία του περιβάλλοντος χώρου και ως λωρίδες σε διάφορα πλάτη που δημιουργούν μοτίβα καννάβου και ταυτόχρονα σε σημεία, διαχωρίζουν τα είδη δαπέδων.

β. Τεμάχια λευκού μαρμάρου, με τα οποία επιστρώνεται το τελικό επίπεδο του κεντρικού στοιχείου κατασκευής βάθρου, μέσα στον περίβολο, στο σημείο, όπως προαναφέραμε, που θα τοποθετηθεί η προτομή του Κ. Κανάρη.

#### **A.4.6.5. Ξύλινες επιφάνειες τύπου Deck.**

(βλέπε Τεύχος ΕΦ.ΑΡΧ.113.0).

Με σανίδες φυσικού ξύλου, εμποτισμένου, τύπου Deck, σε σκούρα καφέ απόχρωση, επιστρώνεται η πλατφόρμα – έκθεση, θυμίζοντας “κατάστρωμα”, και η μικρή σκηνή του υπαίθριου θεάτρου.

### **A.4.7.ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ.**

(βλ. σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.110.0, ΕΦ.ΑΡΧ.111.2.0)

Το κεντρικό ελλειπτικό στοιχείο που δεσπόζει στον χώρο του Κήπου, κατασκευάζεται με υπόβαση από μπετόν(C20/25 με πλέγμα T139).

Οι τρεις αναβαθμοί του, ανά 15εκ., ανεβάζουν τον επισκέπτη σε ένα ελλειπτικό επίπεδο επιστρωμένο με λευκό μάρμαρο(πάχους 3εκ.). Σε αυτό το επίπεδο διαμορφώνεται κυκλικό στοιχείο από μπετόν (C30/37), διαμέτρου 2.60μ. και ύψους, από την τελική στάθμη δαπέδου, 0.65μ.

Στο κέντρο του δημιουργείται βάθρο από υλικό άοπλου σκυροδέματος, διαμέτρου 60εκ. και ανυψωμένο κατά 30εκ. από την τελική στάθμη του.

Σε αυτό το βάθρο θα τοποθετηθεί η προτομή του Κ. Κανάρη. Το κυκλικό τμήμα γύρω του, θα αποκτήσει στοιχείο νερού, συμβολίζοντας την “θάλασσα” με την οποία ήταν άρρηκτα συνδεδεμένος ο Ηρωας.

Γύρω από την διαμόρφωση του ηρώου, ξεδιπλώνονται με ελλειπτική χάραξη, ανοίγοντας τις ακτίνες των τόξων τους, επάλληλοι κερκιδωτοί σχηματισμοί καθιστικών. Οι επιφάνειες ενώνονται και διαχωρίζονται, σε ένα παιχνιδι διαφορετικών υφών, υλικών επίστρωσης και χρωμάτων.

Τα υλικά επίστρωσης και ο τρόπος δομής τους, περιγράφονται αναλυτικά στα αντίστοιχα σχέδια λεπτομερειών της μελέτης.

#### **A.4.8.ΞΥΛΙΝΕΣ – ΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ.**

##### **A.4.8.1. Κερκίδες του μικρού υπαίθριου θεάτρου.**

(βλ. σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.112.0)

Η κατασκευαστική ανάλυση εδώ, αφορά στην διαμόρφωση των κερκίδων, στον χώρο του μικρού υπαίθριου θεάτρου. Το σώμα των αναβαθμών είναι μεταλλικό, όπως και ο φέρων οργανισμός τους, επιλέχθηκε να γίνει από πρότυπες μεταλλικές διατομές. Το κύριο δομικό στοιχείο κατασκευής της είναι με διατομές ΙΡΕ140.

Ο μεταλλικός φορέας αποτελείται από 6 βαθμιδοφόρους, με οριζόντια δοκό στο σημείο που διαμορφώνεται το τελευταίο επίπεδο των κερκίδων.

Τα υποστηλώματα του συστήματος ανεβαίνουν πάνω από την στάθμη των δοκών, δημιουργώντας υπόβαθρο στήριξης για το στηθαίο της πλάτης .

Έχουμε δύο σειρές δοκών που τρέχουν στην επιμήκη διεύθυνση, μία στον άξονα των υποστηλωμάτων και η άλλη σε αξονική απόσταση μεταξύ τους 0.756μ.

Μεταλλικός σκελετός στήριξης, από κοιλοδοκούς 40x40x3χιλ., τοποθετείται πάνω στις εγκάρσιες δοκούς ΙΡΕ140, δημιουργώντας την υπερύψωση των 20εκ. του τελευταίου επιπέδου των κερκίδων.

Οι αναβαθμοί, που είναι τρεις, εκτός του τελευταίου, διαμορφώνονται από τεμάχια λαμαρίνας στραντζαριστής, βαρέως τύπου, πάχους 5χιλ.

Η κάθε κερκίδα, αποτελείται από τρία τεμάχια στραντζαριστής λαμαρίνας (μήκους 1.62μ.), σε μορφή σκαλοπατιού, με νεύρωση στο ένα άκρο της.

Στα ακριανά τμήματα της κατασκευής, που διαμορφώνονται τα σκαλιά ανάβασης για το κάθε επίπεδο, η κατασκευή είναι αντίστοιχη.

Τα τεμάχια της λαμαρίνας στερεώνονται με ηλεκτ/γκόληση, σε όλο το μήκος των δύο ακμών τους που πατούν στους δύο βαθμιδοφόρους, έκαστο τεμάχιο.

Η τεκική επιφάνεια των κερκίδων επιστρώνεται με κόντρα – πλακέ θαλάσσης, σημύδα, πάχους 25χιλ.

Τα καθίσματα διαμορφώνονται από ξύλινη τάβλα πάχους 45χιλ., πλανισμένη και εμποτισμένη, σε σκούρα καφέ απόχρωση, ξυλεία Ιρόκο.

Τα ξύλα στις ακμές τους θα φέρουν κολλημένη ανοξειδωτή, μεταλλική αντιολισθηρή γωνιά.

Στην πλάτη και τα πλαινά της κατασκευής, διαμορφώνεται στηθαίο, συμπαγές, χαμηλού ύψους, με μεταλλικό σκελετό στήριξης, το οποίο συμπληρώνεται καθ' ύψος με μεταλλικό κιγκλίδωμα ασφαλείας και κουπαστή από σιδηροσωλήνα φ6εκ.

Το στηθαίο, και στις δύο πλευρές επενδύεται με διπλή τσιμεντοσανίδα, η οποία θα βαφτεί με χρώμα αντιγραφίτι, σε απόχρωση θπόλευκη.

Το κενό κάτω από τις κερκίδες, χτίζεται με οπτοπλινθοδομή, με τούβλο οριζοντίων οπών 8x9x19,( πάχος τοίχου 16εκ.) και σοβαντίζεται με σοβά 2.5εκ. Η επιφάνεια χρωματίζεται ομοίως με την επάνω επιφάνεια του στηθαίου.

Οι μεταλλικοί φορείς πακτώνονται με μεταλλικές πλάκες έδρασης (βλ. σχέδιο λεπτ.), σε βάσεις οπλισμένου σκυροδέματος.

Όλες οι ενώσεις των επιμέρους στοιχείων θα πραγματοποιούνται με βίδες και κοχλίες inox ή γαλβανισμένες εν θερμώ, ικανής διατομής. Η βαφή των μεταλλικών στοιχείων θα γίνει με την μέθοδο της ηλεκτροστατικής βαφής .

##### **A.4.8.2. Ξύλινη Πέργκολα – Στέγαστρο .**

(βλ. σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.109.0)

Στο νοτιοανατολικό τμήμα του Κήπου, και κατά μήκος του ανατολικού μαντρότοιχου, τοποθετείται ξύλινη πέργκολα-στέγαστρο, το οποίο θα παρέχει ηλιοπροστασία και προστασία από τις καιρικές συνθήκες.

Το στέγαστρο αποτελείται από έξι υποστηλώματα με αξονική απόσταση 2.70μ. Το οριζόντιο τμήμα του στεγάστρου, με συνολικό πλάτος 1.80μ. κατασκευάζεται ως ελεύθερος πρόβολος.

Τα ξύλινα υποστυλώματα είναι από διπλή διατομή 70x140 χιλ. Οι δύο διατομές συνδέονται μεταξύ τους με τμήματα γαλβανισμένου σωλήνα Φ1"1/2 βαρέως τύπου. Οι σωλήνες είναι εγκάρσιοι προς την διεύθυνση του υποστυλώματος και φωλιάζουν σε μικρού βάθους εγκοπή του ξύλου για την στερέωσή τους. Οι δύο διατομές του ξύλου δένουν με περαστές βίδες που τοποθετούνται στον άξονα από τους σωλήνες. Θα τοποθετείται οπωσδήποτε ροδέλα στα σημεία πίεσης επάνω στο ξύλο και στην κεφαλή της βίδας και στο παξιμάδι. Τα κεφάλια τους χωνεύουν σε κατάλληλη στρογγυλή εγκοπή. Επάνω στην εγκοπή θα τοποθετηθεί ξύλινο πώμα για να μην φαίνεται το κεφάλι της βίδας και του παξιμαδιού. Το πώμα θα είναι από το ίδιο ξύλο με την πέργκολα και θα στερεωθεί με κόλλα. Θα ληφθεί μέριμνα τα νερά των ξύλων να ευθυγραμμίζονται κατά το δυνατόν, ούτως ώστε να μην είναι άμεσα αντιληπτή η θέση και η ύπαρξη του πώματος.

Η στήριξη των υποστηλωμάτων της πέργκολας- στεγάστρου στο στοιχείο οπλισμένου σκυροδέματος (θεμέλιο), γίνεται μέσω μεταλλικής βάσης.

Η μεταλλική βάση αποτελείται από μία πλάκα σιδηρά, 30x30εκ. πάχους 10 χιλιοστών, με οπές στα σημεία που θα περάσουν οι αναμονές από το θέμελιο. Επάνω στην πλάκα θα έχουν ηλεκτροκολληθεί δύο ισομεγέθη τεμάχια από μορφοσιδηρο σε σχήμα "U". Τα τεμάχια θα έχουν και αυτά προανοιγμένες οπές για την στήριξη των ξυλίνων διατομών των υποστυλωμάτων. Η βάση αυτή θα είναι βαμμένη με ηλεκτροστατική βαφή. Στα σημεία που υπάρχει περίπτωση καταστροφής της μεμβράνης του χρώματος λόγω του βιδώματος όπως π.χ. γύρω από τις οπές στήριξης, θα τοποθετείται ανάμεσα στο παξιμάδι και την μεταλλική επιφάνεια καδμιωμένη ροδέλλα. Η πλάκα θα οριζοντιώνεται με την βοήθεια τεσσάρων παξιμαδιών που θα περνιούνται στις αναμονές. Η σταθεροποίησή τους θα γίνεται με ένα τσίμπημα της ηλεκτροκόλλησης, ενώ από την επάνω πλευρά της πλάκας θα πρέπει να τοποθετείται κόντρα παξιμάδι για να αποφευχθεί ο κίνδυνος χαλάρωσης των συνδέσεων.

Πριν από κάθε κοχλίωση θα πρέπει να περνιέται η βίδα και το παξιμάδι με αντισκωριακό υλικό μίνιου ή Primer. Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής θα βάζονται οι γυμνές σιδηρές επιφάνειες με χρώμα Ducu της ίδιας απόχρωσης με την ηλεκτροστατική βαφή της βάσης.

Οι δοκοί θα είναι και αυτές διπλές, 70x140 χιλ. με την μεγάλη παρειά της διατομής όρθια.

Η στήριξή τους στα κατακόρυφα στοιχεία θα γίνεται μέσα από ένα κομμάτι μορφοσιδηρού TAY, του οποίου τα δύο πτερύγια θα στερεώνονται με βίδες στο υποστυλώμα ενώ ο κορμός θα χωνεύει σε κατάλληλη εγκοπή της άκρης της δοκού και θα στερεώνεται με περαστές βίδες.

Οι δοκοί οι παράλληλοι στο μήκος του στεγάστρου, είναι κολλητές. οι εγκάρσιες δοκοί έχουν κενό μεταξύ τους 6εκ. Στο ενδιάμεσο κενό μεταξύ τους τοποθετείται καδρόνι 60x120 χιλ, στο οποίο ουσιαστικά θα στερεώνονται τα πολυκαρμπονικά φύλλα της επικάλυψης.

Για την ηλιοπροστασία, χρησιμοποιούνται ξύλινες τάβλες, λείες, εμποτισμένες, 2,1x14εκ., 6 στον αριθμό σε κάθε μάτι. Τοποθετούνται παράλληλα στο μήκος του στεγάστρου και με την πλατιά παρειά τους παράλληλη στο έδαφος.

Οι τάβλες στερεώνονται στις δοκούς μέσω χαλύβδινων διατομών Γ 60x40x5mm. και ελασμάτων L 60x40x4mm. Αφήνουν μεταξύ τους απόσταση 11εκ. και τοποθετούνται έτσι ώστε να αφήνουν καθαρό ύψος 2.35μ από κάτω.

Για την προστασία από την βροχή, χρησιμοποιείται επικάλυψη από πολυκαρμπονικά φύλλα. Τα φύλλα που έχουν επιλεγεί είναι κυψελωτά, πάχους 16χιλ. και φιμέ σε απόχρωση καφέ.

Για την ακαμψία του συστήματος, εφαρμόζεται αντηρίδα, σε κάθε ζεύγος υποστηλώματος – δοκού.

Η αντηρίδα είναι από μεταλλικό σωλήνα φ20χιλ. Χρησιμοποιούνται πλάκες έδρασης στο ξύλο, PL 120x120x7mm. σε αξονική απόσταση μεταξύ τους 1.30μ. Οι πλάκες στερεώνονται στα ξύλα με κόλλα πολυουρεθανικής μαστίχης (τύπου Sicaflex). Μία μεταλλική λάμα PL 50x300x10mm. ηλεκτροσυγκολλείται στην ανωτέρω μεταλλική πλάκα έδρασης.

Ο τριγωνισμός ολοκληρώνεται με τον μεταλλικό σωλήνα που στερεώνεται στην πλάκα έδρασης και στην κατακόρυφη λάμα, με κλίση 12°.

Τα ξύλα θα είναι από ξυλεία HIROCO και θα φέρουν προστασία από διαποτιστικό βερνίκι τύπου SADOLIN. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση βερνικιών επιφανειακής μεμβράνης.

### **A.4.8.3. Υπαίθρια καθιστικά.**

(βλ. σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.111.1.0).

Πέρα από τα τυποποιημένα καθιστικά (παγκάκια αστικού εξοπλισμού του Δήμου), που τοποθετούνται σε διάφορες θέσεις του χώρου, προτείνονται καθιστικά που μπαίνουν σε συγκεκριμένα σημεία και πάνω στις χαράξεις και τις γραμμές της διαμόρφωσης. Τα υλικά και το ύψος τους, έρχεται να ολοκληρώσει την εικόνα και την κεντρική ιδέα που επιδιώξαμε να αποκτήσει ο Κήπος Κανάρη, μία αναφορά στην θάλασσα, το κύμα της, το καράβι, την Ψαριανή φύση, με συμβολισμούς, μέσω των υλικών, των σχημάτων, των χρωμάτων που συνθέτουν την νέα ανάπλαση.

Τα καθιστικά που δημιουργούμε και τοποθετούνται και στον χώρο εντός περιβόλου και στον χώρο της πλατείας, ουσιαστικά αποτελούν παραλλαγές σχηματισμών, με παράθεση, μίας μονάδας (modulus) καθιστικού, που το ονομάζουμε καθιστικό Τύπος 1.

Το σώμα του καθιστικού αποτελείται από τα λεγόμενα “ζαζαζανέτια” ή πετροκάλαθα. Είναι συρματοκιβώτια κατασκευασμένα από χαλύβδινο κολλητό συρματόπλεγμα, με επίστρωση ψευδαργύρου και αλουμινίου.

Το πετροκάλαθο γεμίζει με πέτρες και αποτελεί μία συμπαγή αυτοφερόμενη θα λέγαμε κατασκευή.

Στο πάνω μέρος του συρματοκάλαθου τοποθετείται, κολλημένη με κόλλα πολυουρεθανικής μαστίχης, μεταλλικός σκελετός από επιμεταλλωμένες χαλύβδινες διατομές 50x40x3χιλ.

Επάνω στον σκελετό αυτόν βιδώνεται ξύλινη επιφάνεια από OSB ανθυγρά, 18-20 χιλ. πάχους.

Τέλος γίνεται επάλειψη της επιφάνειας με αστάρι (βελατούρα) μονωτικό και χρωματίζεται με χρώμα Κουρασάνιτ, σε απόχρωση υπόλευκη.

Ανάλογα με τον τρόπο τοποθέτησης της μονάδας αυτής, η οποία σε διαστάσεις είναι 1.00x0.40m., έχουμε τους διαφορετικούς σχηματισμούς καθιστικών που εφαρμόζουμε στην μελέτη (σύμφωνα με το σχέδιο λεπτομεριών).

#### **A.4.8.4. Νέα περιφραξη περιβόλου.**

(βλ. σχέδιο ΕΦ.ΑΡΧ.107.0, ΕΦ.ΑΡΧ.109.0)

Μετά την αποκατάσταση και αναδιαμόρφωση του πετρόκτιστου περιβόλου του Κήπου Κανάρη, τοποθετείται κάγκελο περιφραξης, πάνω στο νέο σενάζ του τοίχου, για λόγους ασφαλείας.

Η νέα περιφραξη είναι από ξύλινες τάβλες πεύκης, λείες, εμποτισμένες, σε απόχρωση σκούρο καφέ, πλάτους 15εκ, και πάχους 2,1εκ.

Οι τάβλες βιδώνονται σε μεταλλικό ορθοστάτη, βαρέως τύπου, γαλβανισμένο, διατομής 40x40x1,5χιλ., αφήνοντας 10εκ. κενό μεταξύ τους.

Ο μεταλλικός ορθοστάτης θα κολληθεί σε πλάκα PL 100x100x10χιλ. μέσω της οποίας θα στερεωθεί στο σενάζ.

#### **A.4.10. ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ**

Τμήματα πρασίνου οργανώνονται, μαζί με περιοχές καθιστικών.

Δεν καταστρέφεται κανένα από τα υπάρχοντα μεγάλα δένδρα. Αντίθετα αυξάνεται η αναλογία πρασίνου της έκτασης. Υφιστάμενα και νέα δέντρα διατηρούνται και ενσωματώνονται στην όλη σύνθεση.

##### **A.4.10.1. Οργανωμένη φύτευση – παρτέρια.**

Οι φυτεύσεις είναι οργανωμένες σε παρτέρια, σε στοχευμένες θέσεις του χώρου, ακολουθώντας την γεωμετρία και την σύνθεση των λειτουργιών της νέας διαμόρφωσης. (βλ. σχέδια ΕΦ.ΑΡΧ.101.0, 102.0, 103.0).

Τα παρτέρια θα κατασκευασθούν σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης. Θα φέρουν κηπευτικό χώμα ύψους 25-30 εκ. περίπου, ανάλογα το μέγεθος και το είδος των φυτεύσεών του.

Οι επιλογή της φυτικής ποικιλίας προτείνουμε να γίνει από τις αρμόδιες Δημοτικές Υπηρεσίες που έχουν και την γνώση των ειδικών κλιματικών συνθηκών και των δυνατοτήτων καλλιέργειας τους.

Παραμένει σαν υπόδειξη η εφαρμογή χαμηλού πρασίνου, στα παρτέρια που αναγράφεται η επισήμανση, στα σχέδια της μελέτης.

##### **A.4.10.2. Σημειακή φύτευση νέων δέντρων.**

Εκτός από τα δέντρα που ενσωματώνονται στα παρτέρια, στην μελέτη υπάρχουν και δέντρα που τα τοποθετούμε σε σημεία με δαπεδόστρωση.

Στις περιπτώσεις αυτές και εφόσον πρόκειται για νέο δέντρο, προτείνουμε μία κυκλική σήμανση από απλό τριμεντοσωλήνα, που θα οριοθετεί την περιοχή φύτευσης του μεμονωμένου δέντρου, ενσωματώνοντάς το στην πλακοστρωμένη περιοχή.

Αφού σκαφτεί, χειρονακτικά το σημείο φύτευσης του νέου δέντρου (γύρω στα 50εκ), τοποθετείται ο τσιμεντοσωλήνας στον λάκκο, φροντίζοντας να σφινώσει καλά, πριν την φύτευση, ρίχνοντας μια στρώση θραυστού υλικού στο έξω μέρος της περιμέτρου και υλικό λατομείου (3Α) στο εσωτερικό, για καλή αποστράγγιση. Το κηπευτικό χώμα, καλά πατημένο, θα είναι η τελική επιφάνεια.

Θα προσεχθεί το χείλος του τσιμεντοσωλήνα να μην υπερβαίνει σε ύψος άνω των 2εκ. την τελική στάθμη του γύρω του διαμορφωμένου δαπέδου.

Η περίμετρος του τσιμεντοσωλήνα θα είναι μελετημένη, ανάλογα με το πόσο μέγεθος κορμού δίνει σε πλήρη ανάπτυξη το είδος του δέντρου που θα φυτευθεί.

Για να έχουμε την ίδια οπτική εικόνα, στην περίπτωση των μεμονωμένων υφιστάμενων δέντρων, προτείνουμε την κατασκευή της ίδιας περιμετρικής κυκλικής διαμόρφωσης, με διαφορετικό τρόπο.

Αφού σκαφτεί, χειρονακτικά, η περίμετρος κύκλου, ως αναγράφεται στα σχέδια μελέτης, γίνεται χρήση χυτού στοιχείου τσιμέντου, καλουπωτό με βάθος 25εκ. και πλάτος 10εκ.

#### **A.4.10.3. Φύτευση νέων δέντρων σε δεντροδόχο.**

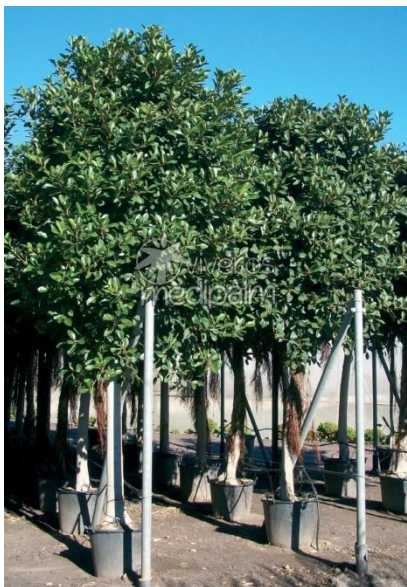
Στην περιοχή της “αλέας”, όπως ονομάζουμε το σημείο του διαδρόμου- άξονα Βορά – Νότου, στην νοτιοανατολική περιοχή του χώρου, τοποθετούνται και στις δύο πλευρές της πορείας, δεντροδόχοι, ανά 3μ., στους οποίους φυτεύονται νέα δέντρα.

Οι δεντροδόχοι είναι τετράγωνοι, διαστάσεων 60x60 με 70εκ. ύψος. Είναι προκατασκευασμένα στοιχεία από λευκό τσιμέντο και μαρμαρόσκονη, με ψηφίδες και βότσαλα.

Για να είναι σταθερές, θα κολληθούν με κόλλα πλακιδίων στο στοιχείο μπετόν που είναι η υπόβαση της λωρίδας των 40εκ. πλάτους, του δαπέδου.

Για το είδος του δέντρου που θα φυτευτεί, προτείνουμε “φίκο αυστράλις”, ή δαμασκηιά.

Ο φίκος αυστράλις είναι αιθαλές δένδρο με σφαιρική κόμη και μεγάλα, ωειδή, πράσινα, δερματώδη, γυαλιστερά φύλλα. Προτιμά ηλιόλουστες και ημισκιερές θέσεις και καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Κατάλληλο για παραθαλάσσιες φυτεύσεις.




**Φίκος αυστράλις.**



**Δαμασκηιά.**

**A.5. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ**

ΑΝΑΘΕΤΩΝ:	ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ			
ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:	ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΨΑΡΩΝ			
ΕΡΓΟ:	ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΕΞΩΡΑΪΣΜΟΣ "ΚΗΠΟΥ ΚΑΝΑΡΗ" ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ			
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ	 ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Α.Ε. ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ, ΜΕΤΣΟΒΟΥ 29 - Τ.Κ. 10683, ΤΗΛ.: 210 8822447 - FAX: 210 8822601, e-mail: anaplasi@tee.gr			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ			
ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ:	ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ			
<b>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ</b>				
α/α		ΚΩΔ.	ΚΛΙΜ.	ΑΝΑΘΕΩΡ.
1	ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΕΦ.ΑΡΧ.100.0	1/100	
2	ΟΨΕΙΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΚΗΠΟΥ ΚΑΝΑΡΗ - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΦ.ΑΡΧ.300.0	1/50	
3	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	ΕΦ.ΑΡΧ.101.0	1/100	
4	ΚΑΤΩΦΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ-ΤΜΗΜΑ Α	ΕΦ.ΑΡΧ.102.0	1/50	
5	ΚΑΤΩΦΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ-ΤΜΗΜΑ Β	ΕΦ.ΑΡΧ.103.0	1/50	
6	ΚΑΤΩΦΗ-ΤΜΗΜΑ Α ΧΑΡΑΞΕΙΣ ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ	ΕΦ.ΑΡΧ.104.0	1/50	
7	ΚΑΤΩΦΗ-ΤΜΗΜΑ Β ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ	ΕΦ.ΑΡΧ.105.0	1/50	
8	ΤΟΜΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΤΟΜΗ 1, ΤΟΜΗ 2	ΕΦ.ΑΡΧ.106.0	1/50	
9	ΟΨΕΙΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΚΗΠΟΥ ΚΑΝΑΡΗ	ΕΦ.ΑΡΧ.107.0	1/50	
10	ΟΨΕΙΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΚΗΠΟΥ ΚΑΝΑΡΗ_ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ- ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ	ΕΦ.ΑΡΧ.108.0	1/50	
11	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΞΥΛΙΝΗΣ ΠΕΡΙΓΚΟΛΑΣ - ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ	ΕΦ.ΑΡΧ.109.0	1/20, 1/10, 1/5	
12	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΕΝΤΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ	ΕΦ.ΑΡΧ.110.0	1/10	
13	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΘΙΣΤΙΚΩΝ ΤΥΠΟΣ 1	ΕΦ.ΑΡΧ.111.1.0	1/20, 1/5	
14	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΘΙΣΤΙΚΩΝ ΤΥΠΟΣ 2	ΕΦ.ΑΡΧ.111.2.0	1/20, 1/5	
15	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΚΕΡΚΙΔΩΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	ΕΦ.ΑΡΧ.112.0	1/20, 1/10	
16	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ (ΤΕΥΧΟΣ Α3)	ΕΦ.ΑΡΧ.113.0	1/10	
17	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 01.	ΕΦ.ΑΡΧ.113.1.0	1/10	
18	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 02	ΕΦ.ΑΡΧ.113.2.0	1/10	
19	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 03	ΕΦ.ΑΡΧ.113.3.0	1/10	
20	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 04	ΕΦ.ΑΡΧ.113.4.0	1/10	
21	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 05	ΕΦ.ΑΡΧ.113.5.0	1/10	
22	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 06	ΕΦ.ΑΡΧ.113.6.0	1/10	
23	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 07	ΕΦ.ΑΡΧ.113.7.0	1/10	
24	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 08	ΕΦ.ΑΡΧ.113.8.0	1/10	
25	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 09	ΕΦ.ΑΡΧ.113.9.0	1/10	
26	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 10	ΕΦ.ΑΡΧ.113.10.0	1/10	
27	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 11	ΕΦ.ΑΡΧ.113.11.0	1/10	
28	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΛΔ 12	ΕΦ.ΑΡΧ.113.12.0	1/10	
29	ΤΟΜΗ 3-3	ΕΦ.ΑΡΧ.114.0	1/20	
<b>ΤΕΥΧΗ</b>				
1	ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ	ΕΦ.ΑΡΧ.200.0	A3	
2	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ			
<b>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:</b>				
<b>ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>				
1	ΚΑΤΩΦΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	ΜΠ.ΑΡΧ.100.0	1/100	
<b>ΤΕΥΧΗ</b>				
1	ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ			
<b>ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ</b>				
α/α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ	ΗΜ/ΝΙΕΣ		
1	ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ 2025		

## A.6. ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

---

### ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΕΑΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΖΑΚΙΤΟΥ,	ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΕΥΑ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ,	ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΕΥΑ ΣΚΛΑΒΟΥ,	ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΑΡΓΥΡΗΣ ΧΑΡΙΣΗΣ	ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΜΑΡΚΟΣ ΛΥΡΑΣ	ΗΛ. ΜΗΧ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2025

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗ Α.Ε.

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

Νικόλαος Στρατηγέας